

9.8.2021, päivitetty 10.3.2023

Savonlinnan kansallisen kaupunkipuiston hakemus ympäristöministeriölle

Kansallinen kaupunkipuisto on määritelty maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL) 68 §:ssä *”Kaupunkimaiseen ympäristöön kuuluvan alueen kulttuuri- tai luonnonmaiseman kauneuden, luonnon monimuotoisuuden, historiallisten ominaispiirteiden tai siihen liittyvien kaupunkikuvallisten, sosiaalisten, virkistysellisten tai muiden erityisten arvojen säilyttämiseksi ja hoitamiseksi voidaan perustaa kansallinen kaupunkipuisto.”*

Savonlinnan kaupunki on päättänyt hakea kansallista kaupunkipuistoa Savonlinnaan. Päätökset on tehty teknisessä lautakunnassa 16.2.2021 § 33 ja kaupunginhallituksessa 14.6.2021 § 254 sekä kaupunginvaltuustossa 21.6.2021 § 58.

Savonlinnan kansalliseen kaupunkipuistoon esitetään keskeisiä ydinkeskustan virkistys- ja puistoalueita sekä keskustaa ympäröiviä saimaannorpan elinalueita ja saaristoa sekä paikallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaita maisema- ja kulttuuriympäristökokonaisuuksia. Kansallinen kaupunkipuisto tukee näiden alueiden ominaispiirteiden säilymistä. Savonlinnan kansallisen kaupunkipuiston laajuus hakemuksessa on noin 77 km².

Savonlinnan kaupunginhallitus päätti 2.8.2021 § 290 jättää Savonlinnan kansallisen kaupunkipuiston hakemuksen ympäristöministeriöön. Savonlinnan kaupunki esittää 9.8.2021 päivätyssä hakemuksessaan, että ympäristöministeriö perustaisi Savonlinnaan kansallisen kaupunkipuiston. Ympäristöministeriö teki 30.9.2021 päätöksen Savonlinnan kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta.

Ympäristöministeriön päätöksestä valitettiin Itä-Suomen hallinto-oikeuteen, ja Itä-Suomen hallinto-oikeus kumosi päätöksellään 10.1.2023 59/2023 (dnro 22161/03.04.04.04.16/2021) ympäristöministeriön päätöksen ja palautti asian ympäristöministeriölle uudelleen käsiteltäväksi. Hallinto-oikeus toteaa, että päätöksessä annettu maankäyttö- ja rakennuslain 70 §:ssä tarkoitettu määräys ”Kansallisen kaupunkipuiston aluetta kaavoitettaessa otetaan huomioon ne erityiset arvot, joiden säilyttämiseksi ja hoitamiseksi kansallinen kaupunki puisto on haettu perustettavaksi” ja päätöksen perustelut, joissa on todettu, että yksityisomistuksessa oleviin alueisiin ei kohdisteta päätöksessä maankäyttö- ja rakennuslain 70 §:ssä tarkoitettuja määräyksiä, ovat osin ristiriitaiset, eikä päätöksestä käy hallintolain 44 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla selkeästi ilmi, onko päätöksellä oikeusvaikutuksia yksityisen maanomistajan alueisiin.

Savonlinnan kaupunki tarkentaa hakemustaan niin, että yksityisomistuksessa oleva Virtasaari rajataan kansallisen kaupunkipuiston ulkopuolelle, ja täsmentää määräystä niin, että siitä käy yksiselitteisesti ilmi, ettei päätöksellä ole oikeusvaikutuksia yksityisen maanomistajan alueisiin.

MRL 70 §:ssä todetaan, että kansalliseen kaupunkipuistoon kuuluvan alueen kaavoituksessa ja muussa alueeseen vaikuttavassa suunnittelussa ja päätöksenteossa on otettava huomioon puistoa koskevat määräykset. Kunnan suostumuksella voidaan ympäristöministeriön päätöksessä antaa alueen olennaisten arvojen säilyttämiseksi tarpeellisia määräyksiä. Koska kansallisen kaupunkipuiston alueella on hakemuksen jättövaiheessa vireillä useita kaavahankkeita, esittää kaupunki hakemuksessaan, että ympäristöministeriö antaisi päätöksessään seuraavan määräyksen: Kansallisen kaupunkipuiston aluetta kaavoitettaessa otetaan huomioon ne erityiset arvot, joiden säilyttämiseksi ja hoitamiseksi kansallinen kaupunkipuisto on haettu perustettavaksi. Määräys koskee ainoastaan

Savonlinnan kaupungin ja valtion omistuksessa olevia alueita. Muut määräykset annetaan hoito- ja käyttösuunnitelmassa, jonka kaupunki laatii perustamispäätöksen jälkeen.

MRL 71 §:ssä todetaan, että kansallinen kaupunkipuisto voidaan lakkauttaa tai sen rajausta muuttaa, jos alueen arvo on olennaisesti vähentynyt tai jos yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttaminen sitä edellyttää. Tämä tehdään neuvotellen ympäristöministeriön kanssa.

Kaupungin hakemusraportti perusteluineen ja karttoineen on hakemuksen liitteenä. Hakemusraportissa on esitelty Savonlinnan kansallisen kaupunkipuiston erityisiä arvoja ja kuvattu tarkemmin edellytyksiä kansallisen kaupunkipuiston perustamiseksi Savonlinnaan.

Ylläkerrotun nojalla kaupunki esittää, että ympäristöministeriö katsoisi, että Savonlinnan kaupunki täyttää maankäyttö- ja rakennuslain edellytykset kansallisen kaupunkipuiston perustamiselle sekä päättäisi Savonlinnan kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta Savonlinnaan hakemuksen pohjalta.

Kaupunginvaltuuston päätöksessä vuodelta 2021 valtuutetaan kaavoituspäällikkö tekemään tarvittaessa vähäisiä teknisiä muutoksia Savonlinnan kansallisen kaupunkipuiston hakemuksen sisältöön ja rajaukseen. Suuremmat rajausmuutokset päätetään teknisessä lautakunnassa ja kaupunginhallituksessa.

Hakemuksen valmistelu:

Savonlinnassa 10.3.2023, Savonlinnan kaupunki

Päivi Behm
Kaavoituspäällikkö